

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentene
4. årgang — Nr. 1. Februar 1979

INNE I AVISA:

Stort intervju om Vietnam Kam-puchea

Se side 4-5

Se også intervjuet om Kina

Side 5

NTL —
trange tider
for opposi-
sjonelle
fagforen-
ingspolitikk

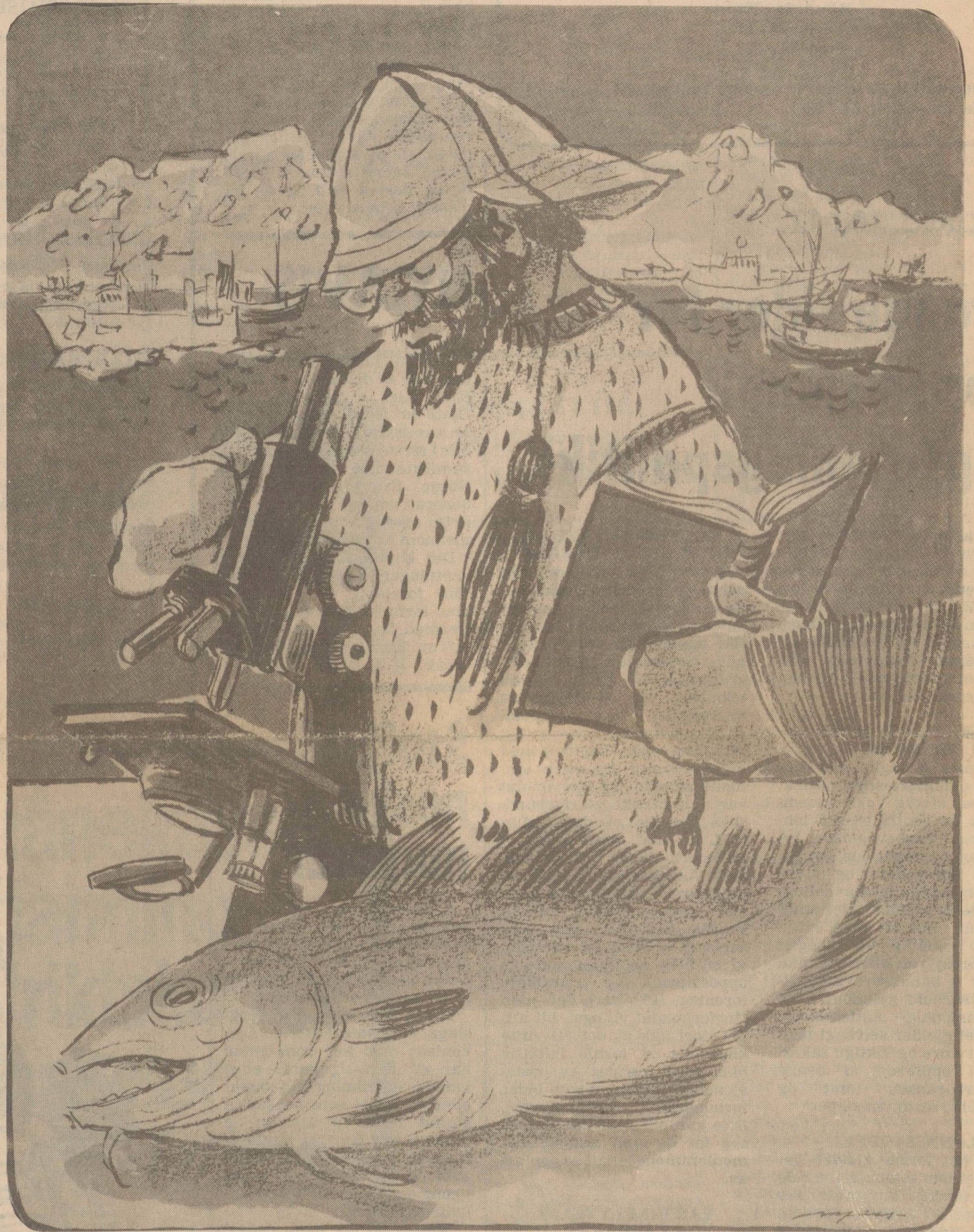
Se side 2

Gjør noe
med eksa-
men før ek-
samen gjør
noe med deg

Dette er tittelen på det nye heftet som er gitt av NSU. Det er en oppsummering av et seminar holdt i Oslo i høst om eksamen og evalueringsfunksjonene.

Heftet kan brukes som utgangspunkt for en videre debatt om dette viktige emne. Det selges på SU-kontoret og på Sos.Front stand.

**Deadline for
nr. 2-79:
19.febr.**

FISKERIFAGSTUDENTENE:

Det er studentene som ivaretar tverrfagligheten

2.mars 1972 vedtok Stortinget å opprette Norges Fiskerihøgskole — et organ for utbygging og samordning av høyere fiskeriutdanning. Denne skulle foregå i Tromsø, Bergen og Trondheim, og hovedtyngden av fiskeriforskninga og den høyere fiskeriundervisninga skulle etterhvert legges til Tromsø. Høsten 1972 startet så fiskerifagstudiet i Tromsø opp med 17 studenter i første omgang. Studiet tar 4 1/2 år, og pr. idag er det ca 70 studenter fordelt på alle årstrinn. Hittil er tre kull med fiskerikandidater uteksaminert.

Utdanninga ble 1/1 1977 omorganisert til Institutt for Fiskerifag innunder Universitetet i Tromsø. Fagets status ble dermed langt klarere — bevilgningsmessig og fag/universitetspolitisk. På lengre sikt er målet en sjølstendig fiskerihøgskole utenfor universitetsstrukturen, i overensstemmelse med Stortingets innstilling/intensjoner. Pr. idag står imidlertid saken i stampe, fordi Eergen og Trondheim naturlig nok ikke vil «gi fra seg» faget godvillig.

Se side 4

Hvor er vi?

Søndre Tollbugt. 7 b, 4. etg. Tlf. nr.: 81 715

Adressen og telefonnummeret til Studentutvalgets kontor, som dessuten brukes jevnlig av NSU-delegat-gruppa, Studentavisas redaksjon, Studentrettslaget og Studentersamfunnet er VIKTIG Å HUSKE FOR ALLE STUDENTER.

KONTORTIDA: Mand: 08 - 16
Tisd: 08 - 11
Onsd: 16 - 19
Torsd: 08 - 11
Fred: 08 - 16

Studentutvalgets lokaler er i Søndre Tollbugt. 7B, 3. etg.
Telefonnummer: 81 715

NTL avd. 108-12:

Trange tider for opposisjonell fagforeningspolitikk

Det skjedde en rekke ting i 1978 som har skapt ny grobunn for en debatt om progressive fagforeningsmedlemmers forhold til LO og landsforbund. Og som før er det grunnplansdemokratiet og de lokale avdelingens muligheter for medinnflytelse som er det springende punktet.

SENTRALISTISKE TENDENSER

Vi som til daglig arbeider med fagforeningspolitikk, opplever stadig vekk eksempel på de sentralistiske tendensene i fagbevegelsen, på hvordan forbundsledelsen søker å kontrollere og styre virksomheten i lokalavdelingene. Dette gjelder i det små, som når man ser med uvilje på at lokallag lager egne vervebrosjyrer, eller når man ønsker å kanalisere alt solidaritetsarbeid gjennom LO's internasjonale støttekomité. Men det gjelder selvsagt ikke minst i store og viktige saker. I høst opplevde vi denne maktarrogansen først og fremst i to sammenhenger.

LØNNSSTOPPEN

For det første gjelder det selvsagt lønnsstoppen hvor de stadig sterkere korporative tendensene i Arbeiderpartiets og LO-ledelsens økonomiske politikk nådde sitt foreløpige klimaks. Denne politikken har jo blitt klarere og klarer gjennom de siste årenes kombinerte og samordna oppgjør hvor de fagorganiserte har fått stadig mindre å si i kampen for egne interesser, og hvor de har opplevd tariffoppgjørene som noe som skjer over hodet på dem. Når så regjeringa, (i klar forståelse med ledelsen i LO, tredje lønnsstopp nedover hodet på lønnstakerne, ble en av de viktigste rettighetene — forhandlingsrettigheten — som fagbevegelsen har kjempet for, satt ut av kraft med et pennestrøk.

NY KONTORASSISTENT

Erik Oddvar Eriksen er ansatt som kontorassistent i 1/2 stilling for Studentutvalget.

LANDSMØTE I NTL OG STORFORBUNDS-SAKA

Innad i NTL har vi opplevd denne politikken sterkest i forbindelse med høstens landsmøte. Sjelden har vi fått opplevd så tydelig hvor villig høyresida i sosialdemokratiet er til å ta i bruk tekniske og administrative maktmidler og manipulasjonsmetoder for å bevare sin organisatoriske kontroll med fagbevegelsen. En av de viktigste sakene på landsmøtet var den såkalte storforbunds-saka. I korthet går det ut på at NTL nå skal integreres i et fellesforbund for alle statsansatte LO-medlemmer. Dette innebærer bl.a. at vår innflytelse som forening vil bli kraftig beskåret, noe som selvsagt er ønskelig ettersom vi er blitt oppfattet som en opposisjonell og «rabiatt» forening. Ikke bare det, men storforbundet vil også bli altfor stort slik at det vil virke knusende på lokale initiativ bl.a. fordi korpset av profesjonelle tillitsmenn som leder forbundets forhandlinger, ikke kan eller vil interessere seg for de små sakene som medlemmene lokalt er opptatt av.

VAR INNFLYTTELSE ER SVEKKET

Til tross for den ensidige og massive propagandaen for et slikt forbund fra ledelsens side, lyktes det ikke å mobilisere en større stemmeovervekt enn fem. Likevel ble det oppfattet som en seier fra tilhengerens side, og vi kunne tilføye, en seier for byråkratiserings- og sentraliserings-tendensene i fagbevegelsen.

Vi behøver ikke å tvile på at vår innflytelse som forening avdving og enkeltmedlem vil bli svekket. Det er bare å se klart i øynene at framtidssiktene ikke akkurat er strålende. Det er ikke rart at mange begynner å stille spørsmålstegn ved hensiktsmessigheten av å stå i en organisasjon som gjør sitt beste for å bekjempe oss. Likevel, det blåser ikke særlig friskt på venstresida i dag, enten det nå er i eller utenfor fagbevegelsen. Vi får stå på og håpe på at bedre tider vil komme.

Øystein Rottum TNL 108-12

Barnehagene i Breivika

I Plan- og Utbyggingsavdelingen ved Universitetet får red. opplyst at skisseprosjektet for de 2 barnehagene på universitetstomta i Breivika nå er godkjent av Barnehageutvalget ved Universitetet. Skisseprosjektet ble den 21/11 overtatt av Studentsamskipnaden som skal være ansvarlig for finansiering og utbygging. Men først skal skisseprosjektet godkjennes av et samskipnadsutvalg hvor bl.a. representanter for barnehagepersonale og studenter sitter. Barnehagene regnes å være ferdig høsten 1980 og vil ha plass til 49 barn hver.

NY AVIS

(Ny avis)

Den 23. januar kom første nummer av den samiske avisa Sami Aigi — Samenes Tid. Dette er Nordkalottens første samisktalende avis. Den blir i første omgang fordelt til samisktalende husstander i Norge, Sverige og Finland. Senere er det meninga at avisa også skal bli distribuert gjennom Narvesens kiosker.

Det knytter seg store forventninger til den nye avisa, som foreløpig er produsert uten form for offentlig støtte. Dermed har samene endelig fått sin egen avis på sitt eget språk.

Stoff til neste nummer

8. mars nærmar seg, og som nemnt ein annan plass på denne sida, skal hovudoppslaget for nr. 2/79 av Studentavisa vere om Den Internasjonale Kvinnedagen.

For å få variasjoner i oppslaga, er vi interesserte i å få kontakt med folk som anten har eit dikt liggjande eller kanskje ei teikning, ein plakat eller eit bilete som passar til stoffet. Konkrete artiklar og innlegg om jenter i studiesituasjon er selvsagt aktuelt stoff. Vi vil dessuten gjerne få i gong ein teoretisk debatt om kvinnespørsmål.

Redaksjon tek med glede i mot evt. andre idear for 8.mars nummeret, så sett i gong!

Opptak hvert semester på samf. vit. skap grunnfag.

Rådet ved Inst. for samf. vit har fattet vedtak om en to-årig prøveordning med opptak også på høsten til samf. vitensk. grunnfag. Meningen er at man skal gi separate introduksjon- og avslutningsforelesninger til høstkullet, og at de i det øvrige går inn på den løpende temaundervisning. Ordningen er bl.a. ment som et tilbud til personer som i utgangspunktet er i arbeid, men som pga. arbeidets art har vanskelig for å ta permisjon for å følge studiesyklusen vår-høst. Det er ennå ikke tatt stilling til hvor mange som kan tas opp i høstkullet.

Stipend og lån til utdanning 1979-80

Søknadsfrist

Skolene kunngjør søknadsfristene for elever i følgende studieretninger i videregående skoler: studieretningene for allmenne fag, handels- og kontorlag og håndverks- og industrifag. For andre elever og studenter gjelder følgende frist for utdanning i Norge:

1. MARS 1979 - for søkere som er i gang med utdanningen og som ønsker å ha midler disponible når undervisningsåret 1979-80 tar til. Det kan søkes om utdanningsstønad for opp til et helt studieår (høstsemester + vårsemester) om gangen.

Søknadsblanketter

Søknadsblankett A-05 for 1979-80 og rettleiing for utfylling av blanketten blir å få ved lærestedet fra ca. 5. februar. Gamle blanketter og rettleiinger må ikke nyttes.

Månedssatser m.v.

Månedssatsene for oppholdsutgifter og forskrifter om tildeling av utdanningsstønad finnes i heftet «Stipend og lån til utdanning 1979-80». Dette blir å få ved lærestedet før søknadsfristen 1. mars.

Statens lånekasse for utdanning

Postadresse: Postboks 195 Økern, Oslo 5.

Kontor: Økernveien 145, telefon (02) 22 27 55.

Ekspedisjonstid: Mandag-fredag 0930-1430. Lørdag stengt.

Distriktskontorer:

- Stavangerkontoret:
Nedre Strandgt. 11, 4000 Stavanger, telefon (045) 31 951
- Tromsøkontoret:
Prestenggt. 34, 9000 Tromsø, telefon (083) 80 596.

Framdriftsplan for studentavisa

Studentavisa kjem ut fire gonger i vårsemesteret, kvar med åtte sider. Grunnen til det låge sidetalet er framleis dårleg økonomi.

Planen over deadline og utgjevsdato er ikkje endeleg fastsett, men i grove trekk ser han slik ut:

Nr. 1-79: Deadline 23/1 - utg.dato: 6/2.

Nr. 2-79: Deadline 19/2 utg.dato: 5.-6./3. Hovudoppslag Den internasjonale kvinnedagen.

Nr. 3-79: Deadline 19/3 - utg.dato 3/4.

Hovudoppslag: Barneåret. Nr. 4-79: Deadline: Høgst utklært grunna påska. Det er mulig vi her kjem ut med eit relativt stutt ekstra-nr. om 1. mai og utsette ordinærnummeret til litt ut i mai. I så fall blir deadline sett til kring 23.-24/4, med utg.dato kring 8.-10/5. Hovudoppslag her er meint å vere: Familien i krise.

I tillegg til hovudoppslagene vil vi sjøvsagt famleis ta inn studentosiale og studentpolitiske saker, bokmeldingar, kultur, m.v.

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for
Tromsø-studentene

4. årgang — Nr. 1. Febr. 1979.

Redaksjon:
Jørn Fossmo,
Marit Hernes,
Torill Jensen,
Irene Kulleseid,
Erling Lakså,
(Ansv.) — Audhild Nedberg,
Aileen Nilsen,
Astrid Torvik

Adr. Søndre Tollbugt. 7 b, Tromsø.

Tlf. 81 715

Studentavisa er organ for studentene ved Univ. i Tromsø, og kommer ut ca. en gang i måneden. Redaksjonen er valgt på Sos. Fronts politiske grunnlag.

Trykt i 1500 eks.

Øvre Breivang igjen

Studentsamskipnaden sitt tredje permanente boligprosjekt Øvre Breivang — blei innflytta i februar i fjor. Bygget har 97 boligeiningar og kosta totalt 7 mill. kroner.

Bygget var langt frå ferdig då det vart teke i bruk, men i staden for at utbedringsarbeida skulle avta etter kvart som tida gjekk, har dei heller auka i omfang.

Vi treng ikkje ramse opp alle feil og manglar ved bygget, men det byrjar å få humoristiske dimensjonar når ytterveggar må boltast fast til resten av bygget. Eller når det er eit stort hulrom på øvre sida av bygget som gjer at overflata ikkje tåler noko særleg belastning.

Forholda er ikkje fullt så morsomme for leigebuarane som har kjensle av å vere i konstant innflyttarstemning.

Bygget er under ein kvar kritikk og er eit døme på korleis det kan gå når ein følgjer prinsippet om å bygge billegast mogeleg. Samskipnaden må no ta konsekvensen av skandalebygget på Øvre Breivang ved å:

a) Vurdere den organisatoriske oppbygginga av Samskipnadens tilsynsverksemd i byggesaker.

b) Ved å gjere skikkeleg greie for utviklinga av saksgangen mellom dei impliserte i byggeprosjektet.

Saka viser ytterlegare det problematiske i at administrasjonens verkefult ekspanderer utover det verkeområdet det skal tene: nemleg studentanes velferd. Det er ikkje Samskipnadens oppgåve å drive forretning i Alta og Harstad. (Som kjent gjeld denne forretningdrifta bokhandel og kantine.)

Ny husleigeauke er på trappene

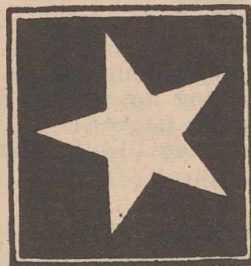
I ein fullmaktskomite som var oppretta før juleferien av Samskipnadsstyret, vart det drøfta om Samskipnaden skulle søke om dispensasjon frå den generelle prisstoppa.

Dette for:

1. Å korte ned på resepsjonstenesta på Prestvatn med ei 1/2 stilling.
2. Pålegg av husleiga for alle for å vasking på Øvre Breivang.
3. Kompensasjon for auka strømpris.

Denne saka kjem etter det Studentavisa erfarer opp på fyrste styremøte i Samskipnaden etter jul, ca. 26. januar. Om det då vart vedteken å søke dispensasjon og om denne vart innvilga, vil det bli ei husleigeauking på ca. 10 kr. for enkelthylbar.

Dette må studenrepresentantane i Samskipnaden skarpt avvise, — underskotet på Samskipnadens budsjett må dekkast gjennom ekstra løyvingar frå Staten.

NSU-nytt

Rapport fra landsstyremøtet 20.1. -79

Landsstyremøtet var preget av vedtak om arbeidsplan for våren -79. Arbeidsplanen er gjeldende for arbeidsutvalget og landsstyret. Den må brukes som en støtte for delegatgruppene.

NSU har brukt en del krefter på statlig-byråkratisk arbeid. Det må tas opp til vurdering om NSU skal delta utvalg der premissene for arbeidet er så snevre at deltagelse vesentlig betyr spilt arbeidskraft.

NSU vil legge større vekt på å støtte opp om det lokale arbeidet. Spesielt i det fagkritiske arbeidet må NSU støtte opp ved bl.a. å formidle erfaringer fra andre fagkritiske grupper.

UNIVERSITETS- OG HØYSKOLESAKER

Kampen mot forverring av studiebetingelsene gir seg konkret uttrykk i:

1. Kampen mot faglig og politisk disiplinering av studentene.
2. Kamp for størst mulig studentkontroll over studie- og arbeidssituasjon, inkludert eksamens og evalueringsformuene.
3. Kamp for muligheter til faglig fordypning. NSU vil som ledd i dette arbeidet prioritere arbeidet med:

- a) Eksamens og evalueringsformer.
- b) Ex. phil. DG-ene nedsetter arbeidsgrupper som får i oppgave å ta initiativ til en debatt om ex.phils innhold og struktur. NSU gir et nytt hefte om ex. phil i september -79.

STUDENTSOSIALE SAKER

De offentlige tilskudd til studentvelferden har relativt sett sunket. NSUs arbeid i forbindelse med studiefinansieringa må ikke ha et snevert «vi vil ha mer» utgangspunkt. Arbeidet bygger på at målsettinga lik rett til utdanning skal realiseres og at studier skal kunne være heltidsbeskjeftigelse hvor faglig fordypning og kritisk arbeid krever full tid og økonomisk sikkerhet.

NSU stiller kravene:

- Kostnadsnormen må ta utgangspunkt i Sevaldsensutvalgets beregninger. Den må reguleres i forhold til lønnsutviklingen i resten av samfunnet. For studieåret 79/80 betyr det konkret er kostnadsnormen på 3000 kroner pr. mnd.
- Stipendandelen skal utgjøre 40 %.

- Eget reisestipend.

Samskipnaden 10 år

Laurdag 20.1.79 var Samskipnaden i Tromsø 10 år. Jubileet vart markert med ein lunsj på Prestvatn Studentkafe. Eit 50 tals gjestar var innbodne. Bl.a. av det ein ekspedisjonssjef frå Kirke og Undervisningsdepartementet.

I sin tale frå studentane retta Per Arnold Dyrkholen sin spesiell appell til KUD om meire pengar til Samskipnaden.

Budsjettet er i år gjort opp med eit underskot på 600 000 kr. og dette kan ikkje dekkast på andre måter enn gjennom ekstra løyvingar frå Staten.

Dei andre talane, unnteken rektor Løcken sin, tok ikkje opp silke krav og festa seg heller med den rivande utviklinga frå starten på bar bakke i 1969 til situasjonen i dag med ein omsetnad på 50 mill. kr. Aktiviteten omfatter i dag boligstiftelsen, kantinedrift og bokhandel og er utvida frå reine studentvelferd til å omfatte også andre utdanningsgrupper.

Direktøren i Samskipnaden, B. Kaldhol, gjorde det klart at vi må rekne med at boligprovisoriet i Breivika skal gjere teneste nokre år til. Når det gjaldt vidare utbyggingsplanar er det førebels byggestopp i Tromsø, men det planleggast 2 boligprosjekt til. Eit Storskogåsen 2 og eit på Kvaløya med fortrinnsvis familieleiligheter.

Erik-Oddvar

— Bedre økonomiske betingelser for forsørgere.

— Behovsprøvd tilbakebetaling.

— Utdanningsøskende kommer inn i trygdesystemet.

DGene må tidlig i semesteret starte en diskusjon om noen av forslagene eventuelt skal sekundært prioriteres.

Samskipnadene vil utvilsomt få store problemer økonomisk som følge av manglende statlige bevilgninger. Utviklinga lokalt må følges nøye.

NSU må følge opp arbeidet med forholdet for utenlandske studenter i Norge. Et sterkere engasjement er nødvendig for at den restriktive behandling som disse studentene utsettes for i dag skal opphøre.

INTERNASJONALE SAKER

Det internasjonale engasjement høsten 78 har hatt tre hovedelementer som må følges opp:

1. Støttearbeidet for iranske studenter.
2. Situasjonen i BRD med NSU deltagelse på Bahro-kongressen og Russel-tribunalet.
3. Delegasjonsbesøk i Eritrea.

Dette arbeidet må følges opp bl.a. ved å gjennomføre en møteserie på lærestedene om disse tre emnene.

Forøvrig ble det vedtatt en resolusjon som støttet studentene i deres protest mot samskipnadens nedskjering av bevilgningene til studentsosiale tiltak.

Det ble gitt referat fra Bahro-kongressen og Russel tribunalet og det ble vedtatt en resolusjon som fordømte politisk overvåking i den vesttyske studentunion. (VDS).

Delegatgruppen

Statens lånekasse for utdanning åpner distriktskontor i Tromsø for Finnmark og Troms. Kontoret åpner 1. februar 1979.

ADRESSE: PRESTENGGATE 34, 9000 TROMSØ
Telefon (083) 80 596

KONTORTID: Mandag-fredag kl. 0930-1430
Lørdag stengt.

Distriktskontoret gir opplysning om hva slags stønad en kan få til utdanning gjennom Lanekassen. Kontoret gir også rettleiing om hvordan en skal søke om slik stønad. Videre gir kontoret opplysning om utdanningstilbud i utlandet.

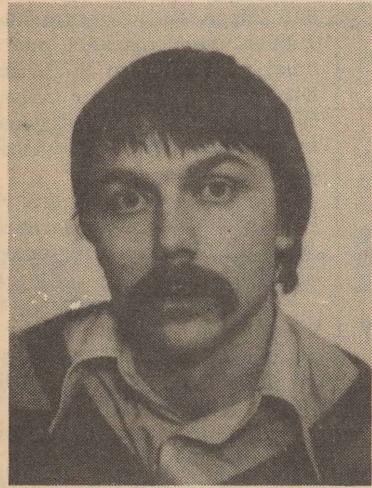
Skolene og Studentsamskipnaden i Tromsø leverer fortsatt ut søknadsblanketter og tar imot søknader.

På samme måte som før leverer skolene ut utbetalingspapir til sine elever. Studenter ved Universitetet i Tromsø får fortsatt utlevert sine utbetalingspapir ved Student-samskipnaden i Tromsø.

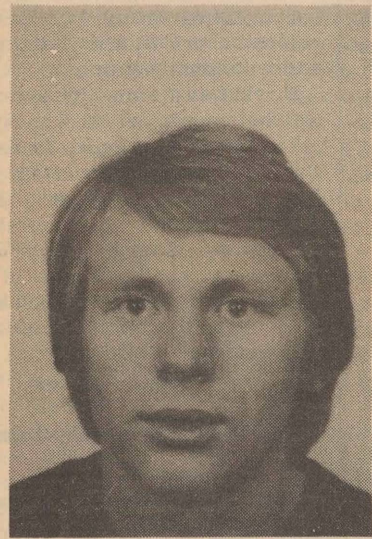
Fiskerifag – ei øy i universi tetssamfunnet?

Som et ledd i å gjøre de forskjellige instituttene mer kjent for studentene, har Studentavisa denne gangen tatt for seg Fiskerifag. Vi har tatt en lengre prat med Eirik Falch og Jan-Sigurd Johnsen fra 1976-kullet og med Arnold Jensen som nettopp er ferdig og nå innehar tittelen Fiskerikandidat og Magne Wrengsted som blir ferdig om kort tid.

SA: Hvorfor er det nødvendig med fiskeritidning i Norge?

Magne Wrengsted: Praksisen garanterer at alle studenter har hatt fiskeslo på nevan.

Jan-Sigurd Johansen: Det er vi studenter som ivaretar tverrfagligheten.

Arnold: Andre næringer i Norge har hatt høyere utdanning i mange år. For eksempel fikk landbruket sin høyskole i 1897, Norges tekniske høyskole ble opprettet i 1900, og handelen fikk NHH i 1936. Det var derfor på høy tid at fiskerinæringa også fikk muligheter til å utdanne høyt kvalifiserte folk.

SA: Hvem studerer fiskerifag?

Magne: Det er folk fra stort sett hele kyst-Norge. Omkring halvparten kommer fra Nord-Norge, ellers er det mange fra Vestlandskysten. Men også Island, Færøyene og Danmark er representert. Sosialt sett kan du grovt si at vi alle kommer fra fiskermiljø i en eller annen forstand, dvs. at her går sønner/døtre av rederskipperer såvel som sjarkefiske, og andre innen næringa.

SA: Hva kreves for å komme inn i faget?

Magne: I tillegg til eksamen eller tilsvarende utdanning kreves 18 mnd. praksis innenfor næringa. Av dette må ni mnd. være sammenhengende innenfor fangst eller produksjon. Praksisen anser vi som svært viktig, og den bør det ikke rokkes ved, idet den sikrer studentene praktisk kjennskap til problemene innenfor næringa.

SA: Hvorfor er det så få jenter?

Eirik: Det er fordi kvinnfolk er så redde for få fiskeslo på nevene – derfor er det bare to kvinner som studerer hos oss.

SA: Hva??! Vil du vi skal skrive det i avisa??

Eirik: Ja gjerne det. Det jeg mener selvfølgelig, er at kvinner med tilstrekkelig teoretisk praktisk utdanning til å tilfredsstille opptakskravene sjelden har den praksisen som kreves. Tradisjonelt er det vanskelig for kvinner å få plass på fiskebåt, og de som jobber i produksjonen, f.eks. i fileten har sjelden høyere utdanning. Den skive rekrutteringa har en forsøkt utjevne med at opptakskravene for

kvinner er redusert noe, mot at de tar det igjen ved sommerjobb under studiet.

SA: Hva er hovedinnholdet i studiet?

Jan-Sigurd: Fiskerifaget er bygd som et tverrfaglig studium med samfunnsfag, biologi, teknologi og organisasjonslære som kjernefag. Problemet er bare at i og med lærerne har sin utdanning innafor hvert av disse tradisjonelle universitetsfagene, har de vanskelig for å «tenke tverrfaglig». I den grad tverrfagligheten fungerer, kan du si det er vi, som studenter, som representerer tverrfagligheten, noe vi kan takke den allsidige praksisen for.

SA: Er det mulig å beholde en enhetlig ideologi på faget? Vi tenker her i forhold til landsdelskonflikter mellom Vestlandet og Nord-Norge, og spennet mellom å ivareta redersinteresser, såvel som behovene til den vanlige sjarkefisker?

Arnold: Som vi har vært inne på, kommer vi fra svært forskjellige miljø, så vi tar ikke stilling for noen og mot andre interesser. Vi skal jo utdannes til å tjene HELE næringa.

SA: Men står ikke det du nå sier i strid i det minste med den generelle målsettinga for «Universitetet i landsdelens tjeneste?» «Nord-norske» interesser står jo ofte i motstrid til «Vestlandsinteresser?»

Jan-Sigurd: Vel, vi får innsikt i problemer for de forskjellige deler av næringa, men vi mener at det ikke er heldig om Instituttet går ut med spesielle standpunkter. Riktignok klager studentene fra f.eks. Vestlandet over at vi tar opp så mye om Nord-Norge, og det kan du si er et indisium på at vi er mest opptatt av vår landsdel.

SA: Hva utdannes dere så til?

Arnold: I første rekke til fiskerirettdelerstillinger i kommunene, til offentlig administrasjon, dvs. som planleggere og saksbehandlere i fylkene og i

departementene. Vi jobber forøvrig aktivt med for å bli anerkjent som egen profesjon, pr. idag har vi ingen beskyttet tittel, og vi har danna vår egen fagforening bl.a.

SA: Hvem konkurrerer dere med på arbeidsmarkedet?

Arnold: I administrasjonsjobber blir ofte økonomer og jurister foretrukket, og til fiskerirettdelerstillingene som er opprettet i flere kommuner, er folk fra fiskeristudiet ved DH i Bodø de sterkeste konkurrentene.

SA: Hvordan står dere i forhold til andre fag i konkurranse om forskningsmidler?

Jan-Sigurd: Det har oppstått tilfeller hvor vi har vært inne i kompetansekamp med biologer med cand.real eksamen. I de tilfeller hvor det er blitt stillt krav til tverrfaglighet mener vi oss bedre kvalifisert.

SA: En sak som har forundret oss andre studenter er at dere nesten ikke engasjerer dere i den generelle studentpolitikken. Hva skyldes det?

Eirik: For oss har det viktigste målet vært å bygge opp vårt eget fag og dessuten bygge opp et forhold til fiskerinæringa. Vi sliter nok med studentstemplet som det er: så både pga. tida og interesser prioriterer vi derfor å ha et godt forhold til fiskerinæringa.

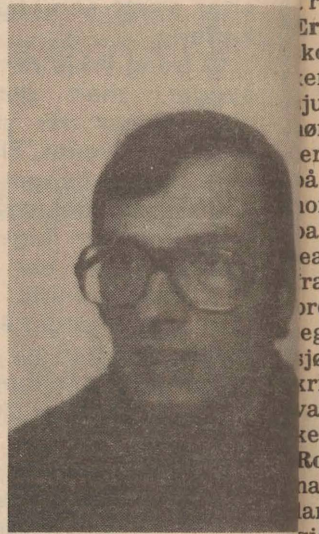
SA: På hvilken måte jobber dere så med universitetspolitikken i tilknytning til faget?

Magne: Vi har allmøtet som det høyeste organ, og oppmøte prosenten er stor. Til forskjell fra de fleste instituttene har vi personvalg og ikke parti eller frontvalg. Dette går fordi vi er så få på hvert kull – vi kjenner hverandre godt og vet hvor de forskjellige står i de ulike sakene. I tillegg har vi hele tida gjennomført den praksis at ingen har lov til å nekte å ta på seg verv, og ingen får heller sitte i verv i mer enn to år. En annen uskrevet regel er at bare saker som angår faget, blir tatt opp på all-møtene, for møtene blir lange nok som de er. Fiskeripolitiske saker av

mer generell karakter diskuteres vi istedet i Fiskerifagforum.

SA: Hva er det?

Eirik: Ff ble startet i 1977, er ment å være et årlig debatt-forum i forhold til næringa. Som eksempel på diskusjonstema kan jeg nevne to møtene vi hadde i fjor – linefisket kontra trål og drivgarnfiske etter laks i hold til andre fangstmetoder. Begge tema av stor fiskeripolitisk betydning.

Eirik Falch: Vi har en aktiv skive rekruttering i forhold til kvinnfolk.

Arnold Jensen: Det er vi som studenter som ivaretar tverrfagligheten.

Hva mener NKS, USV og UH om:

Vietnam – Kampuchea?

Konflikten mellom Vietnam og Kampuchea stod i fokus for verdpressa på nyåret. I samband med det har Studentavisa intervjuet representantar for Universitetet SV, NKS, (AKPs studentforbund) og eit medlem av Unge Høgre på Unversitetet.

1. Vietnam har invadert Kampuchea. 12 vietnamesiske divisjonar med flystøtte har ved napalm- og splintbombing teke kontrollen over byane. Dette er ein regelrett invasjon på line med invasjonen i Norge 1940 og Tjekkosllovakia 1968. Uansett haldning til Pol Pot-regimet må bruken av invasjon fordømmast då det krenkar prinsippet om nasjonal sjølråderett.

Bakgrunnen for invasjonen finn ein i to forhold:

a) Vietnams ønske om regionalt hegenomi som heng saman med tanken om ein indokinesisk føderasjon. Laos er blitt ein vietnamesisk koloni

og Kampuchea er det neste skrittet.

b) Vietnam er meir eller mindre i lomma på Sovjet og det er Sovjet som står bak invasjonen. Denne inngår i Sovjets planer om å danne ei lenke frå Vladivostok, Indo-Kina til det Indiske hav. Føremålet med dette er å kontrollere oljetilførselen til Vesten og omkransa Kina.

SA: Er ei slik prinsipiell avvisning av invasjonar i samsvar med AKPs støtte til invasjon i Ungarn 1956 og Finland t.d.

Per Ivar: Ungarn 1956 er eit mer komplisert spørsmål og det er ikkje mogleg å gå inn på

det her. Men det står fast at det ikkje går an å akseptera invasjonar.

2. Utviklinga i Kampuchea har vore prega av eit stort gjenreisningsarbeid som har ført til at Kampuchea i dag er i stand til å eksportera ris. Utdanningsnivået er blitt stadig høgare, og det er mindre sjukdom og ein kan i det heile tala om store sosiale framskritt.

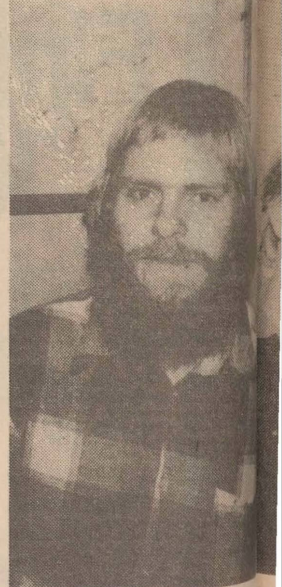
Alle kjelder utanom Ny Tid talar om ein massiv vietnamesisk invasjon på 100.000 mann. Dette har gjort stillingskrig umogleg. Dei kampucheanse styrkane har derfor trukke seg tilbake for å

føra geriljakrig. Styrkane er intakt og eit par viktige byar er gjenerobra. Vietnam kontrollerer bare byane og ferdsselsårene. Frigjeringsfronten vart danna i Hanoi i desember av taktiske grunnar for å legitimera invasjonen. Korleis kan elles ein frigjeringsfront stabla på beina ein hær på 100.000 mann, tungt artilleri og flyvåpen? Vestlege kjelder legg liten vekt på denne opprørsstyrken.

3. Sovjet har sterk kontroll over Vietnam. Dette viser seg i medlemskapet i Comecon, vennskapsavtalen og i at Sovjet er i ferd med å overta (og i praksis bruker) basen Camkanh. Sovjet er på offensiven. USA derimot er på defensiven. USA har teke avstand frå invasjonen og er såleis meir progressiv enn Ny Tid. Sovjet er den aggressive og opadstigande. USA er hjelpelaus.

SA: Kva med Kina?

Per Ivar: Kinas hovudstrategi er å forena landa i Asia mot Sovjets hegmonisme. Kina har heile tida støtta Kampuchea og det er skarpe motseiingar mellom Vietnam og Kina.

Pål: Vietnam er blitt isolert av USA OG Kina. Det er viktig å sjåast i samband med nærminga mellom desse to

4. Oppgåva i dag er å finne ein brei oponion til fordel for Kampuchea mot Vietnam og Sovjets aggresjon. Politisk einaste legitime representant for Kampuchea. Det er

Kina i endring?

Vennskapssambandet Norge — Kina arrangerte en tur til Kina ved juletider. Vi har truffet tre av de fire studentene fra Tromsø som var med på turen; Ernst Bolle, Elin Johnsen og Roar Hagen. Turen gikk til fem byer, blant andre Peking og Shanghai. I tillegg besøkte deltakerne en folkekommune.

SA: Hva gjorde dere foruten å reise fra sted til sted?

Ernst og Elin: Vi besøkte skoler på ulike nivå, fabriker, et kinesisk-medisinsk sjukehus. Vi så på veggaviser, hørte foredrag og traff studenter fra et universitet. Vi var på Institutt for nasjonale minoriteter og besøkte et barnepalass. Dessuten var vi f.eks. i teater, og vi så akrobatikk o.l. framført både av amatører og profesjonelle kunstnere. I tillegg hadde vi en del tid for oss sjøl hvor vi kunne farte omkring på egen hand, gå på vanlige restauranter, i butikker osv.

Roar: Når du kommer til Kina har du et spesielt bilde av landet. Det er stort sett dannet gjennom vestlige nyhetsmedia som er ute etter sensasjoner, og gjennom måten kineserne sjøl presenterer seg på, nemlig ved å vise fram det beste de har på ulike områder. Men når du kommer dit får du et annet inntrykk. Kina er et underutviklet land. Handkrafta er enda uhyre viktig. Automatiseringa i industrien er lav, og jordbruket er i stor grad drevet med handmakt. Du får et levende bilde av de problemene kineserne har å stri med og som de i dag legger stor vekt på å løse, nemlig å utvikle teknologien for å kunne heve levestandarden.

SA: Dere nevnte at dere hadde besøkt fabriker og skoler. Kan dere si litt om hvilke inntrykk dere fikk, spesielt med tanke på eventuelle forandringer i tida etter Maos død.

Ernst: Prinsippet om likelønn er fullstendig forkastet.

Elin: Det er ei korrigerings av den politikken som ble ført tidligere.

Roar: Det er skjedd mange endringer etter «firerbandens» fall. Under kulturrevolusjonen stod «firerbanden» for likelønn, det vil si lik lønn til alle uansett arbeidsinnsats. Det prinsippet ble satt ut i livet noen steder. Vi ble fortalt at det førte til motsetninger og misnøye. I dag følger kineserne det prinsippet som Marx satte fram for fordelinga av godene i et sosialistisk samfunn på vei mot kommunismen, — «fra enhver etter evne til enhver etter innsats». Dette betyr blant anna at det vil være lønnsforskjeller. For eksempel kunne en erfaren arbeider tjene dobbelt så mye som en ung arbeider, og det samme som en direktør.

Derimot er det ikke store forskjeller mellom teknikere, intellektuelle og arbeidere innafor samme aldersgruppe så vidt vi kunne se. I tillegg til den faste lønna eksperimenterer kineserne i dag med forskjellige slags bonussystemer.

Elin: Kineserne understreket at systemet med bonus ikke er en universell metode, men noe de finner brukbart i dag.

SA: Endringer i det kinesiske skolesystemet har vært diskutert en del.

Roar: Skolesystemet i Kina har vært under stadig diskusjon og endring. Vi fikk inntrykk av at den politiske kampen som var nødvendig i en viss periode gikk for langt og hemmet undervisninga.

Handkrafta er enda uhyre viktig.

Kort sagt lærte en ikke noe i skolen slik den var. Firerbanden hadde ei analyse av grupper og klasser i det kinesiske samfunnet hvor de intellektuelle ble kalt for den niende, stinkende kategorien. Ernst: Den politiske kampen gikk så langt at skoler og høgre læreanstalter ble stengt og f.eks. brukt til forlegninger for militæret.

Roar: Intellektuelle spilte ikke noen rolle. De ble i stor grad undertrykt og forfulgt, sier kineserne i dag. Samtidig hadde du massebevegelsen som krevde at studenter med arbeiderbakgrunn skulle tas opp framfor folk med gode prestasjoner, og at studenter skulle sendes ut på landsbygda. Denne linja er forlatt i dag. Nå legger de vekt på eksamener og politisk nivå.

Ernst: Undervisninga er rettet inn mot de fire moderniseringene. De lærer for å yte mest mulig i denne prosessen.

Roar: De legger vekt på karakterer og at folk er flinke. På vårt spørsmål om ikke dette kunne føre til at det utviklet seg en ny elite i Kina, fikk vi til svar at dette var en kortsiktig, nødvendig politikk for å skaffe ekspertise på de ulike områdene.

SA: Dere nevnte de fire moderniseringene. Hva går de ut på?

Ernst: De ble vedtatt etter Firerbandens fall, og de går ut på å utvikle vitenskapen, jordbruket, industrien og militærvesen.

Roar: Målet er å gjøre Kina til et moderne sosialistisk land innen år 2000.

SA: I massemedia refereres det ofte til veggaviser i Peking. Hva er disse veggavisene, og hva tar de opp?

Elin: De er både spontane ytringer og offisielle meddelelser. Vi fikk oversatt en del av dem på den Demokratiske Mur i Peking, og de handlet om alt mulig.

Ernst: Andre steder hvor Firerbanden hadde hatt et sterkt grep, var ikke veggavisformen utviklet. Der var det ikke veggaviser. Mens det i Peking og Shanghai var veldig mange.

Roar: Demokrati ble mye diskutert. Men dette blir i den vestlige verden framstilt på en måte som passer pressen. De finner kanskje en veggavis, skriver den av og presenterer den som om den er det offisielle synet mens den egentlig bare gir uttrykk for et minoritetsstandpunkt.

Ernst: Alle vestlige tanker om hva som skjer i Peking blir hentet fra den Demokratiske Mur. Men denne utgjør jo bare en liten del av veggavisdebatten i hele Kina!

Elin: Mye direkte feilinformasjon finnes også. Da vi kom hjem stod det i avisa at Mao-mausoleet stengte 24. desember — «som et ledd i oppgjøret med Mao-myten». Den dagen var vi der sammen med flere tusen kinesere.

Norge bør arbeida for ein
fri Vietnam i FN's regi.

Per Ivar: Sovjet står bak in-
vasjonen.

Kampuchea.

Pål Christensen, USV

1. Pål: Vi vil først understreke det alvorlige i at to land som har brote med imperialismen ikkje har vore i stand til å løyse motseiingane gjennom forhandlingar. Mangelfull sikker informasjon om grensekonflikten, den politiske utviklinga i desse landa og situasjonen i dag gjer det vanskeleg å koma med bastante konklusjonar. Det verkar likevel heilt klart at Vietnam har gått inn i Kampuchea med regulære styrkar og bidratt til å styrta Pol Pot-regimet saman med opprørsrørsla KNUFNS. Ut frå vårt prinsipielle syn på korleis motseiingar mellom ikkje-kapitalistiske land bør løysast, tar vi avstand frå Vietnams handling. Førebels er det uklart kor stor massebasis KNUFNS har og kva politikk rørsla vil føre. Dette opprøret må ein sjå på bakgrunn av den brutale og isolasjonistiske politikken som Pol Pot-regimet har ført.

2. Pål: Bakgrunnen for det som skjer finn vi i tre forhold:

a) Grensekonflikten som har

sin bakgrunn heilt tilbake til den franske kolonitida. Etter 1975 har denne konflikten blussa opp. Etter vår vurdering verkar det klart at Kampuchea har vore den aggressive parten i konflikten og har avvist alle forslag om fredsforhandlingar — seinast 5. februar 1978.

b) Vietnam er inne i ein katastrofal økonomisk situasjon — først og fremst p.g.a. øydeleggingar under den langvarige kampen mot USA-imperialismen, men og p.g.a. flomkatastrofen i fjor. I denne situasjonen er dei 300.000 kampucheeske flyktningane og oppretthaldinga av eit stort militærapparat ei enorm belastning på den vietnamesiske økonomien. Kampuchea nærer forhold til Kina (20000 kinesiske rådgivarar) og konflikten på grensa mellom Kina og Vietnam har ytterlegare auka spenninga i området.

3. Pål: Vi vil først slå fast at vi ikkje ser på konflikten som uttrykk for at desse regima er marionettar for stormaktsinteresser. Det er klart at Vietnam er blitt forsøkt isolert av USA og Kina i den seinare

tida, særleg etter at Vietnam tok avstand frå Kinas utanrikspolitik. Dette må ein sjå i samband med tilnærminga USA-Kina. Vietnams forhold til Sovjet i dag må ein sjå i lys av dette. Likevel meiner vi at Vietnam står for ein relativt sjølstendig politikk.

4. Pål: Situasjonen i dag er uklår. Vi veit ikkje kor stor massebasis og kva politikk KNUFNS står for og heller ikkje veit vi i kor stor grad KNUFNS er sjølstendig i høve til Vietnam. Vi vil oppmoda Vietnam om å trekka dei regulære styrkane tilbake, men vi vil bekjenne reaksjonens forsøk på å isolere Vietnam. Ein slik isolasjon vil ikkje vera i det vietnamesiske folkets interesse og vil bare pressa Vietnam inn i eit avhengighetsforhold til Sovjet.

Geir Riise, studerer medisin, medlem av sentralstyret i Unge Høgre.

1. Det er galt av ei stormakt å intervenere overfor eit 3. land for å påverka politikken i dette landet. Dette er uheldig uansett om det er USA eller

Forts. siste side

BOKANMELDELSER

Fagkritikkens rolle og funksjon på universitetene og andre høyere skoleslag har hittil vært oppsplittet, isolert og svært begrenset. På de ulike fag har det og blir det imidlertid drevet et vist fagkritisk arbeid. Denne aktivitet som tross alt eksisterer, har

det vært få forsøk på å systematisere. Det er på dette området at et fagkritisk tidsskrift har en funksjon å oppfylle. Intensjonen med det norske fagkritiske tidsskriftet, SPOR, som hittil er kommet ut med fire nummer, er å dekke den fagpolitiske aktivitet og engasjement ved de høyere læresteder. Student- og universitetspolitikk, forståelse av studentenes samfunnsmessige situasjon og funksjon, forståelse av samfunn, ideologi og vitenskap er stikkord for hvilke temaer som har stått i fokus for artiklene i SPOR.

SPOR nr. 1 som kom ut i 1977 konsentrerte seg om problemstillinger fra psykologi, realfag, geologi og historie. Dette nr. er dessverre utsolgt. Dobbelnummeret 2/3 og nr. 4 kan derimot fortsatt skaffes. Metodeproblemer innen sosiologi og beslektede samfunnsfag var temaet for nr. 2/3. Sentralt sto blant annet en artikkel med en kritikk av Helleviks metodebok — en annen artikkel gikk inn på en kritisk vurdering av aksjonsforskninga og flere artikler var viet problemer inne marxistisk statsteori. Hvert nummer av SPOR inneholder dessuten bokmeldinger, bibliografier og rapporter fra lærerstedene.

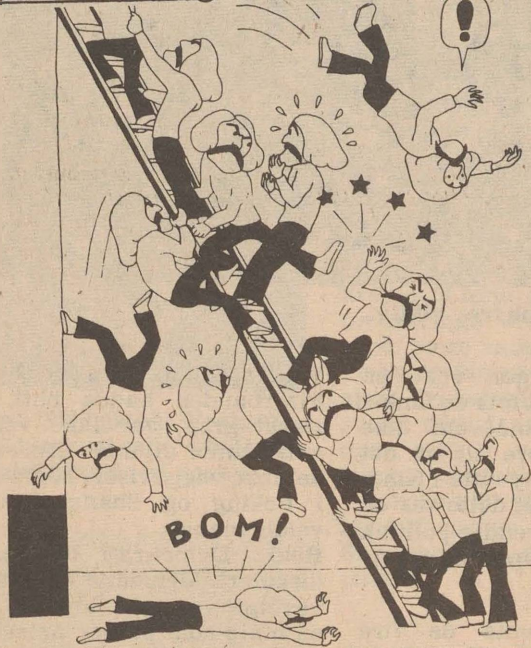
«Det indre liv på universitetet» var tittelen på SPOR nr. 4. Perspektivene og synspunkter fra artiklene i dette nummeret vil trolig komme til å prege den studentpolitiske

SPOR — Norsk tidsskrift for fagkritikk

Av Rune Hagen

SPOR

Tidsskrift for fagkritikk Nr. 4/78

Det indre liv på universitetet

praksis i framtida. Hvordan skal progressive studenter bli istand til å overskride det kapitalistiske samfunnsindividualiserende og usolidariske samværsformer? Vi må i langt høyere grad enn tidligere ta fatt på et kritisk oppgjør med de omgangs- og samværsformer som preger vår egen situasjon på universitetet. Den sosialisering som foregår på universitetsinstitusjonene fremmer karrieristiske tendenser både blant lærere og studenter. Artiklene i SPOR 4 er et forsøk på å gjøre marxismen mere politisk relevant gjennom inndragelse av flere aspekter ved akademisk livs- og behovssituasjon. Her er det med andre ord mye bra nytenkning å finne i forhold til tradisjonell student- og universitetspolitikk.

Fagkritikk på Historie blir tema for et av de neste utgivelsene av SPOR. Lærebokkritikk (bl.a. av Hoyt, Palmer, «Vekst og Velstand» m.m.) og kritikk av hvordan sentrale historiske emner behandles i pensumlitteraturen vil komme til å stå sentralt. Dette nummeret av tidsskriftet vil spesielt henvende seg til historiestudenter på grunn- og

mellomfags nivå. En gruppe historiestudenter fra Troms har ansvaret og redigering og tildels skrijving av «historie-SPOR».

Sosialpedagogikk, positivisme-kritikk, temaer innen juss, litteratur og psykologi er ting som også vil bli tatt opp i kommende utgivelser.

SPOR ønsker å ha nær kontakt med brukerne av tidsskriftet. Vi er interessert i reaksjoner på det som blir tatt opp, tips om hva vi bør ta opp i kommende utgivelser, og vi tar gjerne imot stoff fra leserne. Interesserte kan henvende seg til undertegnede som er SPOR-kontakt i Tromsø, eller til SPOR-redaksjonen i Bergen. (SPOR, Boks 96, 5014 Bergen Univ.)

SPOR 2/3 koster i løssalg kr. 24 (178 sider), mens SPOR 4 koster kr. 18 (84 sider). Vi oppfordrer deg til å tegne abonnement på nr. 5-8 (omtrent 300 sider) for kr. 60. Abonnement kan bestilles ved å skrive til Spor, eller ved å sette inn kr. 60 på postgirokort 3 98 41 76 (merk giroen: Abb. 5-8).

Rune Hagen

Er marxismen ein ideologi for terroristar?

Bokmelding av Alf Olsen

I fjor haust kom den norske omsettinga av André Gluckmann's «Kokkepiken og menneskeeteren». Både når det gjeld diskusjon om marxismen generelt og debatten på den politiske venstresida og denne sitt forhold til marxistisk teori og praksis, er dette ei viktig bok.

Korkje marxist eller «reaksjonær»

Forfattere var blant dei sentrale personane under Maiopprøret i Frankrike i 1968. Men «Kokkepiken og menneskeeteren» er skriven av ein annan person enn han som stod på barrikadane for snart elleve år sidan. Boka er skriven av ein anti-marxist — det kan det vera liten tvil om. Men Gluckmann blir ikkje «reaksjonær» av den grunn. Derfor er det like vanskeleg for dei som kallar seg marxistar å sjå bort frå Gluckmanns synspunkter eller «tie

han ihel» utan vidare som det er for dei «reaksjonære» å trykka han til brystet. Det er nett dette som har skjedd hittil i Noreg. Det ser ut til at på bae sidene i debatten — i den grad ein kan tala om ein debatt — er like opphengde i den logikken som går ut på at «den som ikkje er med oss, er mot oss». (Sjå t.d. s.76)

Kva er det «nye» hos Gluckmann?

Gluckmann er ofte blitt omtala som ein av dei «nye» filosofane i Frankrike. Men i filosofien er det alltid sær vanskeleg å bestemma kva som er «nytt» i kvalitativ forstand. På dette punktet er heller ikkje «Gluckmann «ny». Han har tilknytningspunkt både til den anarkistiske tradisjonen, men på ein måte til den franske eksistensialismen. Dette vil eg grunngje ved å visa til Gluckmann's syn på staten (jfr. ss. 9-11, 48, 82) og Gluckmanns påstand om at marxismen må

vurderast ut frå sine historiske resultat (t.d. konsentrasjonslægra i Sovjet) og ikkje ut frå sine intensjonar (t.d. å frigjere alle undertrykte. Her er han heilt på line med Albert Camus som i striden med Jean Paul Sartre på 1940- og 50-talet kravde at sanninga om dei sovjetiske konsentrasjonslægra måtte avslørast for einkvar pris.

Det «nye» hos Gluckmann er m.a. at han reiser problema på ein annan måte enn andre, dvs. at han samstundes som han forkastar marxismen som såvoren fordi han meiner at marxismen med nødvendige medfører terrorisme, så går han og sterkt til felts mot den vestlege kulturen og det økonomiske grunnlaget som denne kviler på. Såleis jamnfører Gluckmann dei økonomiske forholda på 1920- og 1930-talet i Sovjet-Unionen med tilhøva i England i den første fasen av kapitalismen på 1500- og 1600 talet: «At Ruslands vestlig-

gjørelse definitivt kulminerer under marxismens banner, burde ikke lede oss til å søke unnskyldninger ved å postulere et slektskapsforhold mellom marxismens «feil» og Ruslands «tilbakeliggendhet». Marxismen var Vestens frem-skutte spyddod i Russland. La oss heller spørre om forholdene mellom vestens praktiske og teoretiske imperialisme og marxismens teoretiske og deretter praktiske imperialisme». (s. 87)

Form og innhold

Sjøl om Gluckmann er fagfilosof skriv han ikkje på tradisjonelt fagfilosofisk vis. Stilen hans er litterær, men det hindrar han ikkje å ta vare på dei filosofiske poenga. Forma skil seg ikkje på noko punkt frå innhaldet.

Gluckmann nyttar Solsjenitsyn som referanseramme (t. d. GULagarkipelet), men og andre sovjetiske opposisjonelle (Kravsjenko). Mykje av keldematerialet Gluckmann

gjør bruk av er forresten uhyggeleg lesnad. Men det er ikkje så rart då det er konsentrasjonslægra — sette i system av marxistar — som er bokas innholdsmessige hovudtema. Her set Gluckmann plebsen, dvs. folket opp mot herskarane som undertrykker folket. Det er plebsen som si oppgave å gjere motstand (s.23), og ein må ikkje teoretisera over dette, men gjere et noko praktisk, hevdar forfatteren.

Alt dette gjer «Kokkepiken og menneskeeteren» til ei spennende og interessant bok om eit gammalt tema. Men føre lesnetraden for å ha utbytte av ein eventuell lesnad, er at ein gir seg i kast med boka utan fordommar — i alle høve eit stykke på veg.

«Kokkepiken og menneskeeteren». Gyldendal Norsk Forlag, Oslo 1978. Fakkell-serien.

Glucksmann, Gulag, gulasj eller marxisme

Av Eirik Fiva

Kamerat Alf Olsen hevder at «marxister» har tidd A. Glucksmann ihjel. Det er fell: jevnfør f.eks. forrige «Studentforum» «Kontrast» 74, hvor den nyoppussede franske filosofi er hovedtema. AO hevder at ex-maoisten AG skriver viktige ting, f.eks. at marxismen med nødvendighet medfører terrorisme. AO stiller etter mitt syn ikke radikale nok spørsmål ved AG's anti-marxistiske (og anti-kapitalistiske) tankegods, og

bokmeldinga gir folk det feilaktige inntrykk at marxismen etterlates mållos. «Kokkepiken og menneskeeteren» (Lenin og Stalin) og «Herreternerne», kan imidlertid leses på en marxistisk måte:

Leninismen-stalinismen skandaliserte sosialismens idé om det radikale og privilegiefrie demokrati for alle på alle områder: I stedet praktiserte bolsjevik-partiet et diktatur som var på sitt verste under «Moskva-prosessene». Stalin var en stor kontrarevolusjonær. AGs kritikk av konsentrasjonsleire, partidiktatur med tilhørende «herligheter», rammer AKP/NKP/KUL, som på forskjellig vis vil gjenreise arven etter Stalin. Et av poengene lyder etter min omskriving: På den ene siden hevder AKP: «det er rett å gjøre opprør», og «kjemp for de demokratiske rettene». På den annen side har gruppen prinsippet: «sosialisme er lik AKPs diktatur på vegne av proletariatet», og «det er ikke rett å gjøre opprør mot AKP».

Om målet er det klassefrie samfunn, oppheving av utbytting og avskaffelse av menneskers herredømme over mennesker, er det paradoksal å gå inn for å fremme dette målet med tvangens og ufrihetens midler. Sosialisme kan bare tenkes SOM DEMOKRATI: Virkeliggjøring av de liberale friheter som er begrenset til det politiske nivå under kapitalismen, og som i dag bare kan nyttes fullt ut av et lite mindretall. Det er helt klart at en marxisme som har brutt fullstendig med Stalinfraksjonens teori og praksis, og som ser sosialisme lik mest mulig demokratisk forvaltning/produksjon av mennes-

kenes allsidige behovstilfredsstillelse, slett ikke treffes av AGs kritikk. På lang sikt kjemper altså sosialistiske demokrater for noe helt annet enn sosialdemokratisk styring av den borgerlige staten, eller proletariatets diktatur.

Gjør opprør!

sier AG, men vinn for all del ikke seier: En seirende opprører er en ny herre, som ikke fortjener AGs støtte. AG's filosofi påkaller nok medianes interesse, men den legger opp til politisk likegyldighet.

«Tekstene» (f.eks. Stalins partihistorie E.F.) står rett og slett ikke til tjeneste for

Forts. neste side

Kunnskap er makt

Men hvor henter du dine kunnskaper fra? Kunnskapsbøkene fra Pax gir deg alternativ informasjon, og setter fag og forskning i et samfunnsmessig perspektiv. Her er noen nyheter ved semesterstart:

Tidsskrift for arbeiderbevegelsens historie 1/79
Tema: Arbeiderbevegelsen og offentligheten.
Kr. 45,- (Kommer med 2 utgaver i året. Årsabonnement: Kr. 75,-)

Fredrik Engelstad / Svein Haugsgjerd: Samspill og endring i familien
Familieteoriens grunnlag. 1. bind av en tobindsutgave med bidrag av noen av pionerene innen familiebehandling.
UniPax. Kr. 73,-

Anders Wirak: Behov, utvikling og verdier
Framtredende skandinaviske forskere drøfter disse spørsmålene på tverrfaglig basis. Grunnlagsproblematikk i sosialpsykologi, sosiologi, sosialantropologi og økologi.
UniPax. Kr. 61,-

J. D. Bernal: Vitenskapens historie
Bind 4: Samfunnsvitenskapene/konklusjoner. Nå foreligger firebindsverket om vitenskapens utvikling gjennom menneskets historie komplett! Samlet pris: Kr. 350,-

Minikatalog kunnskapsbøker 79

I bokhandelen finner du nå en gratis Minikatalog over kunnskapsbøker fra Pax. Mer enn 100 titler ordnet etter tema. I katalogen finner du tilbud på bokverker. Kjøper du dem samlet, får du dem til rimeligere pris.

Fås i bokhandelen! Pax forlag

Studentsamfunnet våren 1979

Oppslutninga om høstens kroer og møter viser at Studentersamfunnet igjen har blitt hva det engang var, studentenes viktigste forum for politisk kamp, og kroene et bra sted å tilbringe lørdagskvelden. Over 2000 solgte billetter og nærmere 300 medlemskort viser at vi har appellert til mange forskjellige interesser og tatt opp de sakene som folk er opptatt av. Dette semesteret kjører vi videre i samme spor og håper å nå enda lenger.

PLANENE FRAMOVER

Vi vil satse på å utgi to programaviser denne våren, bl.a. for å få i gang diskusjonen før møtene og for å kunne fortsette dem etter møtene. Når avisa kommer ut vil vi ha arrangert to møter om Vietnams invasjon i Kampuchea, men denne diskusjonen bør fortsette slik diskusjonen om USA i Vietnam gikk helt fram til inntrengerne var kasta ut. Styret er valgt på en klar antiimperialistisk plattform, og vi skal gjøre vårt for at ingen trenger å tvile på at det en gang så stolte Vietnam i dag har skiftet karakter til å bli Asias Cuba.

Vi vil også ta opp Cuba og Sovjets rolle på Afrikas horn, der de nå følger prinsippet: «Skal du fange fisken må du fjerne havet», dvs. skal de ta knekken på de eritreiske frigjøringsbevegelsene må de fjerne befolkninga fra Eritrea. Eritreerne lever i dag som flyktninger i fjellene og i Sudan. La oss gi dem vår støtte!

Her i Norge ser vi hvordan myndighetene prøver å trumfe gjennom Etableringsloven for å spare inn på krisebudsjettet. Denne loven skaper ikke flere leger, den bare reduserer antall leger på sykehusene der folk allerede dør mens de står på venteliste. La oss ikke lure av at noen sier at legene er «privilegerte og bortskjemte». Torsdag 1/2 blir det konfrontasjonsmøte med fylkesordføreren, en distriktslege og en sykehuslege.

Årets «julegave» til Alta/Kautokeino-befolkningen skal vi i samarbeid med «Folkeaksjonen mot utbygging» gjøre til årets mareritt for «kraftsosialistene» på Stortinget. Altafolket presisterte at vassdraget ennå ikke er utbygd, så vi kan vente oss friske diskusjoner og en het sommer.

Fredag 9/2 blir antagelig datoen for dette møtet.

Etter det krisebudsjettet som kommunestyret vedtok nylig, har vi invitert Tromsø AP og Sigurd Allern til å innlede om «Økonomisk krise betyr sosial nedrustning», fredag 18/2.

På kroene kommer vi til å få Tromsøgrupper til å spille til dans på lørdag. I tillegg får vi besøk av Jack Berntsen og Helmeverns-laget. Vi anbefaler å kjøpe medlemskort, det lønner seg hvis du har tenkt deg på mer enn fire arrangementer og i tillegg gir det stemmerett på generalforsamlinga.

Styret i Studentersamfunnet

...og så en kommentar fra USV

Studentavisa har spurt Lars Inge Terum i Universitet SV om deira deltaking i Studentersamfunnet:

— USV vil prioritere Studentersamfunnet på same måte som i haustsemesteret dvs. at vi er interesserte i å delta i tre-fire avtalte møte. Denne noko låge prioriteringa har samanheng med at vi meiner at debattane med AKP i samfunnet i den noverande politiske situasjonen ikkje er

spesielt viktige. AKP representerer ikkje noka politisk kraft lenger og kampen mot høgrekraftene er viktigare.

Ved sida av møtet om Vietnam/Kampuchea, er vi innstilte på eit debattmøte om Kina sin utanrikspolitikk. Dei andre tema er ikkje drøfta med Studentersamfunnet, men vi er mellom anna interesserte i å ta opp militærpolitikk og eit kvinnepolitisk tema.

Pressemelding fra KUL

Studentavisa har fått ei pressemelding fra Kommunistisk Universitetslag i anledning av at organisasjonen avholdt sin 3. kongress i desember i fjor. Meldinga er så lang at studentavisa ikkje ser seg i stand til å referere alt, men har laget et sammendrag: «Kommunistisk Universitetslags 3. kongress ble en oppfølging av og stadfestelse på at Kommunistisk Universitetslag er den eneste studentorganisasjon som har tatt et endelig oppgjør med grupper som AKP og SV på et marxistisk grunnlag.» «Kongressen vedtok en rekke resolusjoner som på den ene siden setter den kommunistiske teori og politikk i kontrast til den småborgerlige sosialismens reaksjonære karakter og som på den andre side angir arbeiderklassens selvstendige politiske linje overfor kapitalen, dens stat og LO.»

«Kongressen vedtok et hilsnings telegram til det sosialistiske Albania, en resolusjon om kontrarevolusjon i Kina og en revolusjon om det leniniske parti.»

i Kina og en resolusjon om det leniniske parti.»

«Den kinesiske sosialistiske revolusjonen under ledelsen av Mao og den senere kontrarevolusjon etter hans død er en historisk erfaring som setter spørsmålet om det kommunistiske parti i forgrunnen. Kommunistisk Universitetslag har gjennom denne erkjennelsen utdypet sitt forhold til Kommunistisk Arbeiderforbund som idag i stadig høyere grad framstår som det partibyggende sentrum i Norge. Denne anerkjennelsen av Kommunistisk Arbeiderforbund som det kommunistiske sentrum er en forutsetning for at Kommunistisk Universitetslag ikke forfaller til en ren fortolker av verden. Denne anerkjennelsen er forutsetningen for at Kommunistisk Universitetslag kan gripe positivt inn i kampen mellom borgerskap og proletariat.

Kongressen valgte K. Bjørgengen til ny formann».

Du vet —

at UNIBOK er stedet for alt studiemateriell.

Vet du —

at UNIBOK også er stedet for vanlig skjønnlitteratur, hobbylitteratur og papirrekvisita?

Vet du —

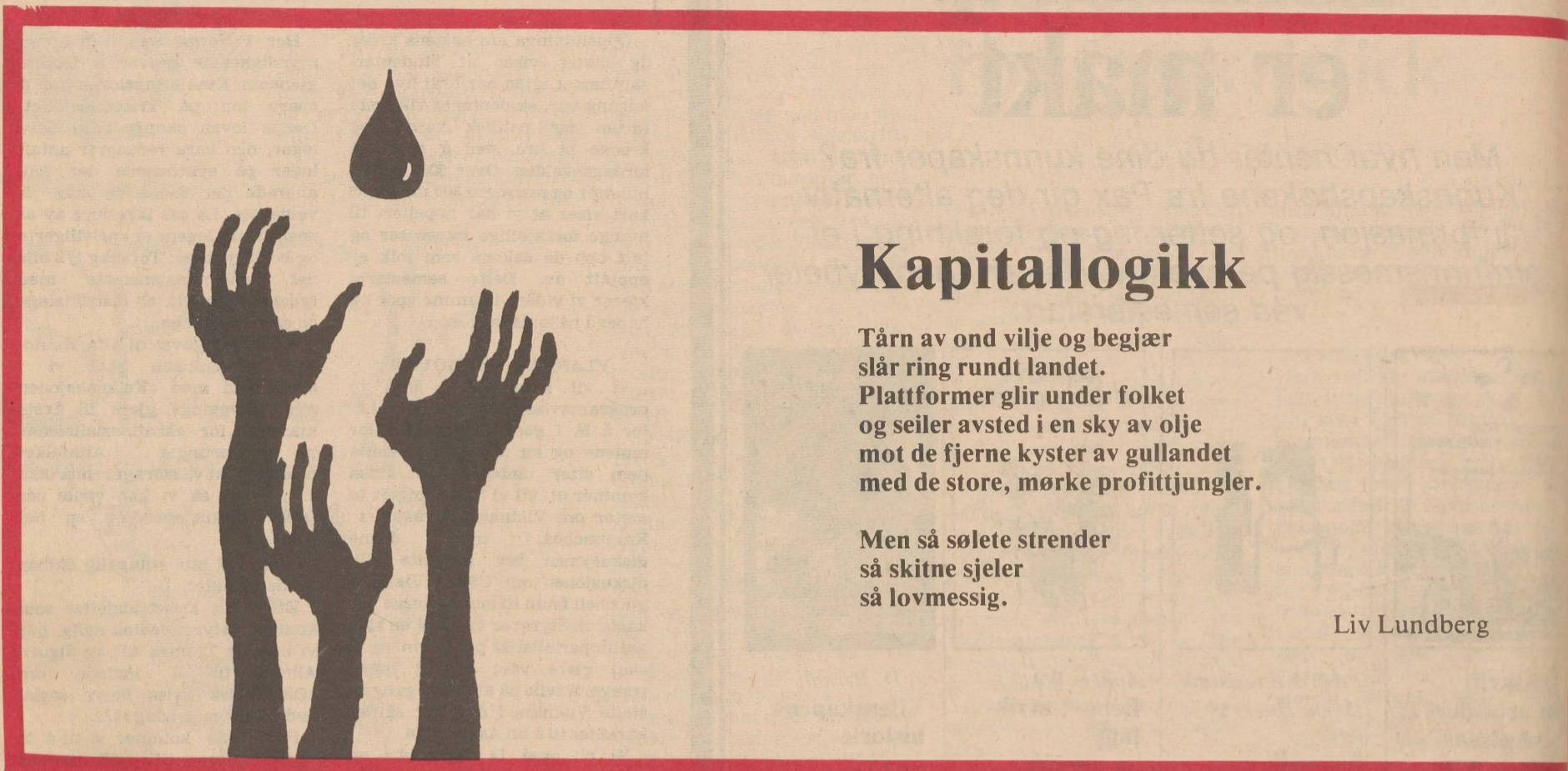
at du får 10 % studentrabatt på utenomnordisk litteratur mot framvisning av gyldig studiekort.

Følgelig —

trenger du kun én bokhandel, nemlig

UNIBOK

UNIVERSITETSBOKHANDEL
Røisland Amundsens plass 1
— tlf. 81012

Kapitallogikk

Tårn av ond vilje og begjær
slår ring rundt landet.
Plattformer glir under folket
og seiler avsted i en sky av olje
mot de fjerne kyster av gullandet
med de store, mørke profittjungler.

Men så sølete strender
så skitne sjeler
så lovmessig.

Liv Lundberg

Historisk klubb

Historisk klubb er en forening som ble startet for vel fem år siden av historiestudenter og lærere ved Universitet i Tromsø. Klubben er imidlertid åpen for alle interesserte og altså ingen eksklusiv akademisk forening.

Klubben går nå inn i sin sjette årgang. Vanligvis arrangeres det 4-5 møter hvert år, sammen med et seminar som legges til et eller annet sted i landsdelen. Seminaret i fjordhøst hvor arbeidet med lokalhistorie og bygdebøker var

hovedtemaet, ble eksempelsvis lagt til Mosjøen. Primært er det lokalhistoriske temaer fra landsdelen som taes opp på møtene, men klubben har også tatt initiativet til ekskursionsjerner, debattkvelder med panel-diskusjoner av bredere samtid-aktuelle problemer.

Programmet for 1979 er ennå ikke klart, men vi håper blant annet til høsten å få til et seminar

om Nord-norsk arbeiderbevegelse — det vil falle naturlig å legge et slikt seminar til Narvik eller Sulitjelma. Pormorhandelen, jernbaneforlengelse, hurtigrutas historie og framtid m.m. er møter vi for tiden arbeider med å få istand. Det første møtet i år vil bli om Nord-norsk kulturarbeid — sansynligvis vil møtet finne sted tirsdag 13. februar.

Bjørn Hall-Hofsø fra «Nordlys»

har sagt seg villig til å innlede en debatt om hvordan Nord-norsk kultur har og bør fungere. Arbeidet med å få til et pan-nordisk magasin, Nord-norsk Viser m.m.

For nærmere informasjon om program vises det til opplysningssenteret i lokalpressen.

Sesongstart i Tromsø filmklubb

På det første styremøtet i Filmklubben etter jul var første sak på dagsorden: «Skal vi fortsette — eller skal vi bisette?»

Denne pessimistiske opptaken bunner seg i de vanskelige arbeidsforholdene klubben har hatt i høst da en del av de første styremedlemmene reiste fra byen.

Noen bisettelse kommer likevel ikke på tale. Vi oppfordrer alle som kunne tenke seg å jobbe med film til å ta kontakt med oss. En del folk har allerede gjort det, og vi i Tromsø filmklubb går inn for et godt nytt filmår i 1979.

Sesongen starter lørdag 3. februar på Fokus kino, forhåpentligvis med en musikkfilm. Nye og gamle kinogjengere ønskes velkommen til denne og de neste forestillingene dette semesteret.

Filmklubben kan det opplyses at den har ca. 600 medlemmer pluss et styre på 9 personer som står ansvarlige for programmet. Filmene blir vist hver lørdag kl. 14.30 i Fokus kino, entre kr. 5,- for medlemmer. Medlemskort for et halvår koster kr. 15,-.

Vårens program består av et tema fordelt på 5 filmer pluss 8 enkeltstående filmer. Temaet skal ta for seg utviklingen i sovjetisk film med utgangspunkt i klassikere som Eisenstein og Pudovkin.

Ellers har vi sikret oss en del god film som er på korttidsimport. Vi nevner i fleng: «Pueblo Chico», en film om indianske småbønders kamp mot fattigdom og rasefordommer i Bolivia. «Den ene synger», En fransk film som gjennom to kvinners liv

registrerer hva som har skjedd i kvinnebevegelsen i løpet av de siste 10-12 åra. «Vera Romeyke ist nicht tragbar», en Vest Tysk film om yrkesforbud i dagens Tyskland. «Perfeksjonisten», en tsjekkisk film om 30-åra og fascismen som slår ut hos en begravellesagent som i all borgerlighet passer sin gesjeft. Dessuten har vi klart å skaffe den svenske musikkfilmen «Vi har vår egen sang», som blir en av de første filmene i år.

Det blir generalforsamling i filmklubben onsdag 14. mars i Aagaardsalongen, hvor interesserte kan stille til valg i styret. Som sagt, nye krefter vil bli hilst velkommen, så ta like godt først som sist kontakt med:

Anne Lind, Samf. vit. gr. fag.
For styret i Tromsø Filmklubb.

Fra en av vårens filmer: «Klubben» som handler om ungdoms

Vietnam —

Forts. fra side 5

Sovjet som står bak. Tiltak mot eit land må ikkje skje ved militær intervensjon. Derimot må ein gå inn for tiltak gjennom FN mot land som ikkje følger menneskerettane. Eg tar derfor avstand frå den Sovjet-støtta vietnamesiske invasjonen. Dette til trass for at det har vore ei uheldig utvikling i Kampuchea, noe som vart dokumentert i Kampuchea-høyringa i Oslo i fjor.

SA: Du går mot militær intervensjon i andre land, og nemner USA og Sovjet. Kva slags amerikansk intervensjon er det UH vil kritisera?

Geir: Vi beklager USAs engasjement i Vietnam. Då vi støtta USA si krigføring her på 60-talet, hang det saman med at dei politiske tilhøva var annleis då. Stormaktene hadde då ei moralsk legitimitet i verdensopinionen til å funge- ra som «verdenspoliti». I dag meiner vi at det fører til polarisering når stormaktene tar på seg rolla som verdenspoliti.

SA: Kan du tenka deg konkrete forhold som kan legiti-

mera intervensjon — td. dersom Uganda ytterligere trap-per opp mot Tanzania?

Geir: Det er klart at Uganda har utført provokasjonar mot Tanzania og militær innsats frå Tanzanias side kan ukkje utelukkast. Men Sovjet er direkte involvert i invasjonen av Kampuchea, og det gjer at det er ein vesensforskjell på forholdet Vietnam/Kampuchea og forholdet Uganda/Tanzania.

2. Grunnårsaken til konflikten Vietnam — Kampuchea er at det dreier seg om to slags kommunisme i desse landa. Dette utgjer ein fare for den moskvaorienterte kommunis-

men. Kampuchea representerer eit menneskeleg og politisk problem for Vietnam — altså eit INDRE-politisk og ikkje eit MILITÆRT problem. Det er difor ein klar parallell til Tjekkosllovakia-invasjonen. Opprøret skuldast misnøye med den desentraliseringen som har vore fulgt i Kampuchea som har gjort at ein kan snakka om ein monimansk tendens, dvs. einsretting og forflatning.

3. Ein må sjå på invasjonen som eit redskap for Sovjets utanrikspolitiske interesser. Dette er difor i samsvar med Sovjets politikk sidan 1945. vanskjeleg å seia noe om

Vanskjeleg å seia noe om USAs rolle. Eg ser på det mellom Vietnam og Kampuchea som eit isolert forhold mellom to retningar i kommunismen.

4. Norge bør bruka politisk Sikkerhetsrådet til å seie om at Vietnams politikk er ein politikk som dei små landa ikkje kan finna seg i. Vi bør arbeida for ein bolle Vietnam i FN's regi. Det er naturleg at Norge kuttar bistand til Vietnam — men er Unge Høgre sitt syn når det gjeld Cuba og Vietnam. Vi kan ikkje gi støtte til land som går til militær intervensjon av andre land.